

Broj: 614-53-2-PŽ-8/19
Dana, 21.05.2019. godine

JU OSNOVNA ŠKOLA
n/r direktora

Predmet: Disciplinsko kažnjavanje učenika, Preporuka – dostavlja se

Poštovani,

Institucija Ombudsmana za djecu zaprimila je prijavu-žalbu majke učenika VII-og razreda Vaše škole vezanu za disciplinsko kažnjavanje učenika, kojom se navodi da je prije nekoliko mjeseci a bez saznanja i saglasnosti roditelja u školi stupio na snagu interni zakon koji je pokrenuo nastavnik fizičkog vaspitanja a ujedno i predsjednik školskog odbora, da interni zakon kažnjava djecu koja imaju ili su imali smanjeno vladanje i isto popravljaju na odličan, da se djeca jednako kažnjavaju bez obzira da li je bilo smanjeno na nedovoljan ili vrlo dobar, te da takvi učenici ne mogu ići na školske izlete, ekskurzije, takmičenja iz nastavnih i fizičkih aktivnosti.

Na zahtjev Institucije, JU Osnovna škola je dostavila Izvještaj o postupku po žalbi broj: 491/19 od 15.05.2019.godine iz kojeg proizašli:

- da u Školi nije donesen nikakav "interni zakon",
- da je na sjednici Nastavničkog vijeća od 27.02.2019.godine donesena odluka da se učenicima koji su u tekućoj školskoj godini imali sniženo vladanje onemogućiti odlazak na bilo kakvu ekskurziju ili izlet, čak ni ako učenik popravi ocjenu iz vladanja.

Pitanje školske discipline izuzetno je važno za obrazovni sistem i pretpostavka je za kvalitetno funkcionisanje istog, jer samo uz odgovarajuću discipline moguće je nesmetano izvođenje procesa nastave, a samim tim i ostvarivanje svih ciljeva obrazovanja. Iz tog razloga veoma je važno jasno definisati pitanje disciplinske odgovornosti učenika, budući da izrečena mjera treba da ima ne samo korektivni nego i preventivni karakter, stoga ona prije svega treba da bude vaspitna, pa tek onda disciplinska.

Osnovna svrha disciplinske mjere jeste, između ostalog, da djeluje preventivno, da spriječi učenika da vrši nove povrede njegovih obaveza, ali i da kod učenika razvija svijest da pravila školske discipline treba da se poštuju. U izricanju vaspitno-disciplinske mjere veoma je važna i uloga roditelja, koji treba da budu upoznati kako sa pravima, obavezama i odgovornostima u školi, tako i sa posljedicama propuštanja odgovornosti, što uključuje i obaveznu saradnju sa školom.

O pravima, obavezama i odgovornosti učenika odlučuje škola u skladu sa zakonom, u odgovarajućem postupku, uz učešće djeteta i njegovih roditelja, i u skladu sa najboljim interesom djeteta. Učenici moraju znati šta su njihove obaveze u obrazovnom sistemu i ko im u kojem postupku i koje mjere može izreći zbog povrede njihovih obaveza.

Zakon o osnovnom obrazovanju i vaspitanju ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 44/17, 31/18) utvrđuje da učenik može odgovarati samo za povredu dužnosti koja je dokazana i koja je u vrijeme izvršenja bila utvrđena ovim zakonom ili opštim aktom škole, (član 80. stav 1.), a za povredu dužnosti i nepoštovanje etičkog kodeksa učeniku se izriče vaspitno – disciplinska mjera iz člana 78. stav 2..

Zakon ne poznaje mogućnost disciplinskog kažnjavanja učenika na način kako je to škola svojom odlukom uredila, time škola praktično dodatno kažnjava učenike koji su u odgovarajućem disciplinskom postupku već kažnjeni zbog učinjene povrede.

Činjenica je da Zakonom o osnovnom obrazovanju i vaspitanju nisu propisana pravila vaspitno-disciplinskog postupka, međutim **Zakonom o opštem upravnom postupku** ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 13/02, 87/07, 50/10, 66/18) propisano je da su po ovom zakonu dužni da postupaju državni organi, kad u upravnim stvarima, neposredno primjenjujući propise rješavaju o pravima, obavezama ili pravnim interesima pojedinaca (član 1., član 3., član 4.).

S obzirom na naprijed navedeno, a imajući u vidu pravo učenika da se o povredi njihovih obaveza odlučuje u odgovarajućem postupku a u skladu sa zakonom, Ombudsman za djecu, JU Osnovna škola, predlaže preduzimanje potrebnih mjera i aktivnosti radi otklanjanja situacije koja dovodi do povrede prava i interesa djeteta, na način da:

- poništi Odluku broj: od 29.03.2019.godine prema kojoj učenici koji imaju smanjeno vladanje u toku školske godine ne mogu ići na jednodnevni izlet i takmičenje učenika,
- da u svakom pojedinačnom slučaju povrede dužnosti učenika, o odgovornosti učenika odluče u odgovarajućem postupku u skladu sa zakonom,
- te da o mjerama koje je Škola preduzela u vezi sa navedenom Preporukom obavjesti Instituciju u roku od 10 dana, saglasno članu 9. Zakona o ombudsmanu za djecu ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj:103/08,70/12).

S poštovanjem,

Zamjenica ombudsman za djecu
dr Nada Grahovac

